

VERZONDEN 30 APR. 2025

MAATWERKBESLUIT

DSO-nummer : 20240715 01672
Zaaknummer : OMG-035628/DMS471637
Betreft : Maatwerkbesluit bestrijding verwilderde duif, zwarte rat en bruine rat met behulp van het luchtdrukgeweer voorzien van een demper
Locatie : AfvalEnergieBedrijf (AEB), Australiëhavenweg 21, Amsterdam
Aanvrager : AEB Amsterdam

Samenvatting

Op 15 juli 2024 heeft het AfvalEnergieBedrijf (hierna: AEB) een aanvraag ingediend voor maatwerkvoorschriften van de Omgevingswet. De aanvraag heeft betrekking op het bestrijden van de verwilderde duif, de zwarte rat en de bruine rat op het terrein van het AEB te Amsterdam. Het gaat hierbij om het gebruik van een luchtdrukgeweer met nachtzichtapparatuur en geluiddemper op het terrein van het AEB.

In dit besluit leggen wij maatwerkvoorschriften op ten behoeve van het gebruik van een luchtdrukgeweer met behulp van nachtzichtapparatuur en geluiddemper ter bestrijding van de verwilderde duif (*Columbia livia domestica*), de zwarte rat (*Rattus rattus*) en bruine rat (*Rattus norvegicus*) op het terrein van het AEB, gedurende het gehele etmaal.

Inhoudsopgave

- A. Onderwerp aanvraag
- B. Besluit
- C. Maatwerkvoorschriften
- D. Onderbouwing van het besluit
- E. Wettelijk kader
- F. Overige wet- en regelgeving
- G. Procedure
- H. Kennisgeving

A. Onderwerp aanvraag

Wij hebben een procedure gestart voor het initiatief bestrijden van verwilderde duiven, zwarte ratten, en bruine ratten met behulp van het luchtdrukgeweer. Dit naar aanleiding van een aanvraag voor maatwerkvoorschriften.

De aanvraag heeft betrekking op het bestrijden van de verwilderde duif, de zwarte rat en de bruine rat op het terrein van het AEB, te Amsterdam. Het gaat hierbij om het gebruik van een luchtdrukgeweer met nachtzichtapparatuur en geluiddemper, binnen de bebouwingscontour jacht en gedurende het gehele etmaal.

B. Besluit

Op grond van artikel 4.6, lid 1, aanhef en onder e van het Omgevingsbesluit en 11.24, aanhef en onder a van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), in samenhang gelezen met artikel 11.31, tweede lid van het Bal besluiten wij tot het opleggen van maatwerkvoorschriften onder C. in dit besluit aan het AEB te Amsterdam voor het doden van de verwilderde duif, de zwarte rat en de bruine rat op het terrein van het AEB, te Amsterdam:

- Met gebruik van het luchtdrukgeweer voor de bestrijding van de verwilderde duif, de zwarte rat en de bruine rat (artikel 11.75, lid 1, aanhef en onder d van het Bal);

- Met gebruik van het luchtdrukgeweer in de periode voor zonsopgang en na zonsondergang (artikel 11.83, lid 1, aanhef en onder a van het Bal);
- Met gebruik van middelen op, aan of bij het geweer in de vorm van instrumenten om in de nacht te schieten en geluiddemper (artikel 11.79, lid 5 van het Bal);
- Met gebruik van het luchtdrukgeweer in een jachtveld dat niet voldoet aan de in de wet gestelde eisen (artikel 11.76, lid 1, aanhef en onder a van het Bal);
- Met gebruik van het luchtdrukgeweer op terreinen binnen de in een omgevingsplan aangewezen bebouwingscontour jacht, en aan die bebouwingscontour grenzende terreinen (artikel 11.76, lid 3, aanhef en onder e van het Bal).

Geldigheid besluit

Deze beschikking is geldig vanaf de dag na de datum van verzending tot en met 15 augustus 2028.

C. Maatwerkvoorschriften

Op grond van artikel 4.5, lid 1, in samenhang gelezen met artikel 4.3, eerste lid, aanhef en onder l van de Omgevingswet, verbinden wij de navolgende voorschriften en beperkingen aan dit besluit.

Algemene voorschriften

1. Dit besluit geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover deze in dit besluit zelf niet anders aangegeven.
2. Het AEB is gedurende de looptijd van dit besluit verantwoordelijk voor het naleven van de bepalingen en voorschriften die aan dit besluit zijn verbonden.
3. Dit besluit geldt alleen voor het terrein van het AEB zoals geduid in bijlage 1.
4. Het AEB kan als houder van dit besluit personen in het bezit van een Omgevingsvergunning jachtgeweeractiviteit (voorheen: jachtakte) door middel van een machtiging gebruik laten maken van dit besluit. De gemachtigde dient – tezamen met de machtiging – een kopie van dit maatwerkbesluit van het AEB te ontvangen. Op deze machtiging dient ten minste een handtekening van zowel de houder als de gemachtigde, de datum van afgifte en de geldigheidsduur te staan.

Meldingsplicht

5. Het nachtelijke gebruik van het luchtdrukgeweer mag niet eerder plaatsvinden dan nadat de houder of gemachtigde vóór 17:00 `s middags vooraf aan de nacht van uitvoering, en onder vermelding van het zaaknummer, hiervan elektronisch melding heeft gemaakt bij de toezichthouders van de OD NHN middels het digitale meldformulier op onze website. Voor uitvoering overdag hoeft geen melding te worden gedaan.

Specifieke voorschriften

6. Op de naleving van het in of krachtens de wet gestelde wordt toezicht gehouden door de door de provincie Noord-Holland aangewezen ambtenaren en andere daartoe bevoegde personen.
De gebruiker van de vergunning moet de hieronder genoemde documenten op de locatie kunnen tonen (de originele omgevingsvergunning jachtgeweeractiviteit moet fysiek aanwezig zijn, de overige documenten mogen digitaal (mits leesbaar) worden getoond):
 - a) (Een kopie van) dit besluit; en
 - b) Verzekeringsbewijs; en
 - c) Een geldig draagverlof van de politie; en
 - d) Getekende machtiging van (een persoon die bevoegd is te handelen namens) het AEB; en
 - e) Een originele en geldige omgevingsvergunning jachtgeweeractiviteit (voorheen: jachtakte).
 Daarnaast dient de uitvoerder in bezit te zijn van een gedagtekende grondgebruikersverklaring.
7. Bij gebruik van dit besluit binnen gebouwen, dient vooraf gecontroleerd te worden of er geen mensen meer aanwezig zijn in het gebouw, het gebouw(deel) dient afgezet te worden en de uitvoerders dienen zichtbaar in dienst te zijn bij het AEB.
8. De uitvoerder dient aantoonbaar te werken middels de IPM methode¹.

¹ <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/muizen-en-andere-plaagdieren-bestrijden/integrated-pest-management>

9. Bij gebruik van dit besluit buiten gebouwen dient het directe gebied waar de bestrijding plaatsvindt, afgezet te worden en moet er met een waarnemer worden gewerkt tijdens de uitvoering. De waarnemer dient minimaal 18 jaar oud te zijn en te allen tijde voldoende overzicht te hebben van de omgeving met zo nodig hulp van apparatuur zoals het gebruik van externe verlichting of warmtebeeldcamera in een donkere omgeving. Ook dienen de uitvoerders en waarnemers zichtbaar in dienst te zijn bij het AEB.
10. De uitvoerder van dit besluit mag zich laten bijstaan door mede-uitvoerders. Deze mede-uitvoerders dienen ook te voldoen aan de eisen uit voorschrift 6.
11. De te gebruiken luchtdrukgeweren dienen een mondingsenergie van minimaal 20 joule te hebben, en een kaliber van minimaal 4,5 mm (.177 inch) en maximaal 7,62 mm (.30 inch).
12. De munitie behorend bij het luchtdrukgeweer dient bedoeld te zijn voor jacht of schadebestrijding.
13. Gedode dieren dienen ter voorkoming van ziekten, in ieder geval zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk bij het verlaten van het uitvoeringsgebied te worden opgeruimd.
14. U dient het aantal gedode dieren onder deze omgevingsvergunning te registreren in FaunaSpot.
15. De houder van dit besluit is verplicht om:
 - a) Jaarlijks voor 1 februari; en ook
 - b) Binnen vier weken na het verstrijken van de expiratedatum van dit besluit.
 - c) Te rapporteren aan de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord over de wijze waarop er van dit besluit gebruik is gemaakt. In de rapportage dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 1. Alle maatregelen die genomen zijn ter voorkoming van schade;
 2. Het aantal gedode dieren;
 3. Een beschrijving van de effectiviteit van alle ingezette middelen en methoden die vergund zijn.

De rapportages dient u digitaal aan te leveren via het rapportageformulier op de website van de OD NHN.

Wij wijzen u erop dat u zich dient te houden aan deze (maatwerk)voorschriften. Doet u dit niet, dan kunnen we dit besluit intrekken of wijzigen conform artikel 18.10, lid 1 of lid 4 van de Omgevingswet. Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd. Als uitvoerder blijft u verantwoordelijk voor een veilige uitvoering.

D. Onderbouwing van het besluit

Het besluit en de verbonden voorschriften baseren wij op onderstaande, inhoudelijke onderbouwing. Bij deze onderbouwing zijn de algemene en specifieke beoordelingsregels zoals opgenomen in paragraaf 8.6.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving toegepast (artikel 11.31, lid 4 van het Bal).

Bijgevoegde stukken

Bij beoordeling van de aanvraag zijn de volgende ingediende documenten gebruikt:

- Aanvraagformulier 20240715 01672
- Extra aangeleverde informatie ten behoeve van de onderbouwing van de aanvraag (d.d. 29-10-2024 en 16-01-2025).

Overwegingen

Flora- en fauna-activiteit

De verwilderde duif, de zwarte rat en de bruine rat hebben geen beschermde status, waardoor het bestrijden van deze soorten in beginsel niet verboden is. De verwilderde duif, de zwarte rat en de bruine rat vallen wel onder de bescherming van artikel 11.28 van het Bal waarin alles gedaan moet worden wat redelijkerwijs van iemand kan worden verwacht om het onnodig lijden van dieren te kunnen voorkomen. Daarom stellen wij voorwaarden aan (de wijze waarop) de, bij dit besluit toegestane, middelen die gebruikt mogen worden om deze dieren te doden.

Het doden van de zwarte rat en de bruine rat met gebruikmaking van het geweer is toegestaan op grond van artikel 11.75, lid 1, aanhef en onder d van het Bal. Een maatwerkbesluit is echter noodzakelijk voor de inzet van een luchtdrukgeweer omdat er gebruik gemaakt wordt van een 'geweer'. Voor de verwilderde duif zijn alleen, in bepaalde situaties, vangkooien toegestaan. Hiervoor is een maatwerkbesluit dus ook noodzakelijk voor het toewijzen van het luchtdrukgeweer. In de Nota van Toelichting bij artikel 11.79 van het Bal wordt aangegeven:

"Onder het begrip «geweer», zoals gebruikt in de Omgevingswet en in de regels over geweren in het Bal, moeten ook luchtdrukgeweren worden begrepen. In bepaalde gevallen, zoals het doden van vogels binnen gebouwen of het doden van ratten, is het luchtdrukgeweer een geschikt middel. In die gevallen is – naast omgevingsvergunning voor het doden van vogels – ook een afwijking van het verbod op het gebruik van andere geweren dan hagel- en kogelgeweren en in voorkomend geval van het verbod op het gebruik van het geweer binnen de door de gemeente aangewezen bebouwingscontour jacht nodig. De artikelen 11.29, tweede lid, en 11.31, tweede lid, van het Bal bieden een basis voor afwijking bij maatwerkregel of maatwerkvoorschrift."

Het luchtdrukgeweer en bijbehorende munitie voldoet niet aan de eisen die conform artikel 11.79 van het Bal aan het geweer en munitie worden gesteld. Middels een maatwerkvoorschrift kan hiervan afgeweken worden, mits het rekening houdt met de belangen van de natuurbescherming, waarborgen van de veiligheid, beschermen van de gezondheid en het beschermen van het milieu (zoals bepaald is in artikel 11.82 van het Bal).

Bruine en zwarte ratten kunnen schade en overlast veroorzaken door uitwerpselen en het knagen aan kabels en andere materialen. Daarnaast kunnen deze dieren ook ziektes overdragen. Opgedroogde uitwerpselen kunnen ingeademd worden en zo verschillende ziektes veroorzaken. Verwilderde duiven kunnen overlast en schade veroorzaken door uitwerpselen en het bouwen van nesten. Ook kunnen er gladde situaties ontstaan en kunnen nesten op verkeerde plekken zorgen voor onveilige situaties. Uitwerpselen van verwilderde duiven kunnen zorgen voor gladde trap treden op noodtrappen. Gezien het feit dat de duiven zich voornamelijk bevinden op plekken die ook als vluchtroute dienen, is het voorkomen van onveilige situaties van groot belang.

Luchtdrukgeweer

U wilt ter uitvoering van de bestrijding van de verwilderde duif, de zwarte rat en de bruine rat gebruik maken van een luchtdrukgeweer. Het luchtdrukgeweer voldoet echter niet aan de eis van artikel 11.79 e.v. van het Bal dat sprake is van een hagel- of een kogelgeweer. Derhalve dient beoordeeld te worden of met maatwerkvoorschriften kan worden afgeweken van het verbod om een geweer te gebruiken die niet aan de eisen die in het Bal gesteld worden, voldoet.

Wij kunnen ons vinden in het gebruik van het luchtdrukgeweer als geschikt middel om verwilderde duiven te bestrijden. Aangezien een deel van de bestrijding binnen gebouwen gaat plaatsvinden, is het gebruik van een kogel- of hagelgeweer niet gewenst en zou tot gevaarlijke situaties en schade kunnen leiden. Er zijn vogelwerende pinnen op de gebouwen geplaatst en automatisch sluitende deuren en ramen geïnstalleerd om te voorkomen dat de duiven de gebouwen binnenkomen. Echter is het niet mogelijk om de gebouwen compleet vogelwerend te maken, omdat het dan voor de medewerkers niet meer mogelijk is om de gebouwen binnen te komen. Ook is er een nestkast voor een slechtvalk geplaatst. De aanwezigheid van de slechtvalk zorgt voor minder duiven aan de noordkant van het gebouw, waar de nestkast zich bevindt, maar de zuidkant van het gebouw wordt niet gemedend door de duiven. Vangen met kooien is niet effectief genoeg, gezien er buiten de kooien voldoende voedsel beschikbaar is, waardoor de duiven niet aangetrokken worden door de lokmiddelen in de kooien. Omdat er veel openingen in de gebouwen aanwezig zijn en veel halfopen structuren, is het niet mogelijk om ratten buiten de gebouwen te houden. Verspreid over het terrein zijn rattenklemmen neergezet, maar door de omvang van het terrein en de vele openingen, geeft u aan dat dit niet voldoende helpt tegen de overlast.

Wij kunnen ons vinden in het gebruik van het luchtdrukgeweer met de daarbij behorende munitie als geschikt middel om verwilderde duiven, zwarte ratten en bruine ratten te bestrijden. Wel hebben wij eisen gesteld aan de minimale mondingsenergie en de munitie die gebruikt mag worden tijdens de uitvoering. Dit om te waarborgen dat er aan de zorgplicht voldaan kan worden. Ook ten aanzien van het veilig gebruik van het luchtdrukgeweer zijn er voorschriften opgenomen.

Middelen op, aan of bij het geweer

U wilt bij het uitvoeren van de bestrijding van de verwilderde duif, de zwarte rat en de bruine rat gebruik maken van middelen op en aan het geweer in de vorm van een geluiddemper en nachtzichtapparatuur. Wij geven u hier toestemming voor. Het gebruik van een geluiddemper zal de effectiviteit van het bestrijden vergroten en het gebruik van nachtzichtapparatuur zal de effectiviteit van het bestrijden vergroten bij uitvoering in het donker. Voor veilige uitvoering in donkere ruimtes en omstandigheden is het gebruik van middelen op, aan of bij het geweer noodzakelijk.

Gebruiksperiode voor zonsopgang en na zonsondergang

U geeft aan ook te willen bestrijden na zonsondergang. Dit omdat er dan minder medewerkers van het AEB meer aanwezig zullen zijn. Dit zorgt voor een veiligere uitvoering. Ook zijn ratten voornamelijk 's avonds en 's nachts actief, waardoor de bestrijding effectiever is. De duiven slapen 's nachts voornamelijk binnen de gebouwen en zijn daardoor ook beter te bestrijden voor zonsopgang en na zonsondergang.

Gebruik van het geweer in een veld wat niet voldoet aan de in de wet gestelde eisen en een jachtveld wat binnen de bebouwingscontour jacht ligt

U vraagt een maatwerkbesluit aan om het luchtdrukgeweer te mogen gebruiken op een veld wat niet voldoet aan de in de wet gestelde eisen. Het terrein waar u wilt uitvoeren ligt binnen de bebouwingscontour jacht en u wilt deels uitvoeren binnen gebouwen. Wij zullen u dit maatwerkvoorschrift opleggen, maar zullen wel extra eisen stellen aan de uitvoering, omdat wij de uitvoering binnen gebouwen en op een jachtveld wat binnen de bebouwingscontour jacht ligt extra risicovol achten. Het veilig gebruik van het geweer blijft uiteindelijk de verantwoordelijkheid van de gebruiker van dit besluit.

Het vernielen van nesten en eieren

Voor een effectieve bestrijding wilt u ook de nesten en eieren van de verwilderde duif vernielen. Omdat de verwilderde duif niet beschermd is, is dit niet verboden. Wel moet u, ook hierbij, de zorgplicht in acht nemen en het onnodig lijden van de dieren voorkomen.

Locatiebezoek

Op 13 februari 2025 is er door de afdeling Toezicht en Handhaving van de ODNHN een locatiebezoek geweest op het terrein en binnen verschillende gebouwen van het AEB. Hierbij is vastgesteld dat er duidelijk sprake is van erge overlast en voldoende mogelijkheid voor een veilige uitvoering van het maatwerkbesluit. Er is geadviseerd om de bestrijding volgens de IPM-methode uit te voeren. Ook zijn er nog mogelijkheden om extra preventieve maatregelen te treffen, al kunnen deze niet als een alternatieve bevredigende oplossing gezien worden. Het belang en de noodzaak voor het maatwerkbesluit is duidelijk aanwezig.

Conclusie toetsing aan de voorwaarden voor maatwerkvoorschriften voor uitvoering van een flora- en fauna-activiteit

Wij leggen u maatwerkvoorschriften op om af te wijken van de in de wet toegestane middelen en methoden met betrekking tot het bestrijden van de verwilderde duif, de zwarte rat en de bruine rat.

E. Wettelijk kader

Wij hebben de aanvraag voor maatwerkvoorschriften behandeld volgens afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht.

Bevoegd gezag

Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Holland zijn het bevoegd gezag ten aanzien van een aanvraag voor maatwerkvoorschriften voor een flora- en fauna-activiteit tenzij in artikel 11.25 van het Bal anders is bepaald. De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord is gemandateerd om namens Gedeputeerde Staten een besluit met maatwerkvoorschriften af te geven.

F. Overige wet- en regelgeving

Een initiatiefnemer heeft de verantwoordelijkheid te voldoen aan de geldende voorschriften voor alle aangewezen activiteiten onder zijn beheer. Ook bestaat de ruimte om zelf te bepalen wanneer activiteiten worden aangevraagd. Hetgeen wat niet is aangevraagd kan niet (integraal) worden beoordeeld of onderdeel zijn van een omgevingsvergunning.

Wet wapens en munitie

Ten overvloede merken wij op dat het gebruik van het geweer ook is gebonden aan de bepalingen van de Wet wapens en munitie. Uit dien hoofde gelden er regels over het dragen, vervoeren en opbergen van het wapen. De regels van de Wet wapens en munitie kunnen verschillen al naar gelang de categorie wapens waartoe het luchtdrukgeweer behoort. Het luchtdrukgeweer is een wapen van categorie IV. Onder meer de toezichthouders en opsporingsambtenaren van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord houden hierop toezicht.

G. Procedure

Bij het tot stand komen van ons besluit is een reeks procedurele stappen gevolgd. De belangrijkste elementen in de besluitvorming van deze beschikking zijn:

Ontvangst

De aanvraag is ontvangen op 15 juli 2024. Per ommegaande is hiervan een ontvangstbevestiging verzonden.

Ontvankelijkheid, aanvullingen en opschorting

De aanvraag met bijbehorende stukken is als ontvankelijk beoordeeld.

H. Kennisgeving

Van dit besluit wordt kennis gegeven op de website www.officielebekendmakingen.nl.

Verloop termijn besluit

Mocht u langer gebruik willen maken van dit maatwerkbesluit, dient u, zeker vijf maanden voor het verstrijken van de termijn een wijzigingsverzoek in te dienen. Dit voorkomt dat het besluit afloopt en u een nieuwe aanvraag moet indienen.

Heeft u nog vragen

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord via 088-1021 300. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

tend,

eerde staten van Noord-Holland,

Leefomgeving
nd Noord (OD NHN)

Rechtsbescherming

U en andere belanghebbenden die het niet eens zijn met dit besluit, kunnen binnen 6 weken, gerekend vanaf de dag na datum van verzending van dit besluit, een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland, ter attentie van de secretaris van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 3007, 2001 DA HAARLEM.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval het volgende bevatten:

- uw naam, adres, postcode en woonplaats;
- de datum;
- over welk besluit het gaat (u kunt het beste een kopie van dit besluit bijsluiten);
- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit;
- uw handtekening.

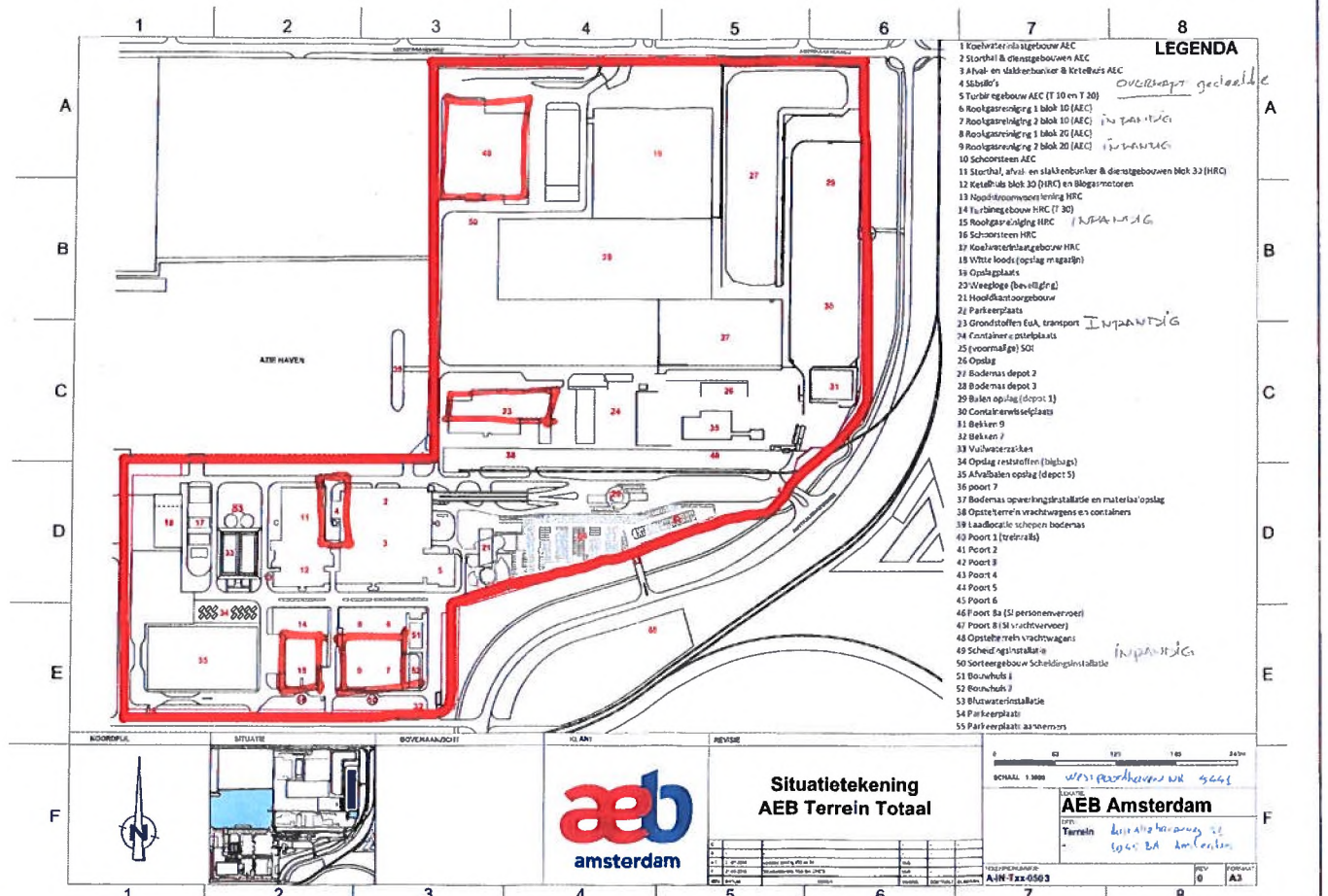
Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van dit besluit niet.

Indien onverwijld spoed dit vereist, kunt u de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Holland, Sectie bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR HAARLEM vragen om een voorlopige voorziening te treffen. U kunt het verzoekschrift ook digitaal bij de rechtbank indienen via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Voor meer informatie verwijzen wij naar www.rechtspraak.nl. Voor de behandeling van het verzoek wordt griffierecht geheven.

De provincie wil bezwaren tegen besluiten graag op informele wijze behandelen. Als uw bezwaar in aanmerking komt voor deze informele behandeling nemen wij op korte termijn telefonisch contact met u op. In verband hiermee verzoeken wij u om in uw bezwaarschrift het telefoonnummer te vermelden waarop u overdag bereikbaar bent. Voor meer informatie over de informele behandeling kunt u telefonisch contact opnemen met provincie Noord-Holland.

Bijlage: • Bijlage 1 Kaartweergave uitvoeringsgebied

Bijlage 1: Kaartweergave uitvoeringsgebied

Figuur 1. Uitvoeringsgebied (rood omlijnt), met ook in het rood omkaderd, en genummerd, de voornaamste plaatsen waar inpandig zal worden uitgevoerd